מריישא וקרקוב לירושלים: נפטר השופט צבי אלימלך טל (י"ג בשבט תרפ"ז, 16.1.1927 – י"ב תמוז תשפ"א, 22.6.2021)

זה עתה נפטר בירושלים בגיל 94 צבי טל, מבכירי המשפטנים בישראל ושופט בית המשפט העליון, שישב על כס המשפט בכמה מהמשפטים הבולטים במדינה בשנות ה-80 וה-90.
טל נולד בשנת 1927 כילד שביעי, בן זקונים, לחיים טייטלבוים (ריכטר) ואסתר לבית שטיינמץ, ברישא (ז'שוב), שבחבל גליציה, פולין. בשנת 1932 עבר טייטלבוים-טל עם משפחתו מריישא לקרקוב, וב-1935, בהיותו בגיל שמונה, עלה עם רוב משפחה לארץ ישראל. אחותו, בעלה ובנם, שנותרו בפולין, נספו בשואה. בארץ למד טל במחזור הראשון של ישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה, ולאחר מכן שירת ב"הגנה" ובצה"ל.
את דרכו המשפטית החל טל בלימודי משפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, במחזור הראשון של הפקולטה למשפטים, מסיום לימודיו ב-1954 שימש עורך דין, ומ-1978 כיהן כשופט, תחילה בבית המשפט המחוזי בירושלים, וב-1993—1997 בבית המשפט העליון. טל המשיך בפעילות ציבורית-משפטית גם לאחר מכן, תחילה כיו"ר ועדת העזבונות, ובהמשך כראש הוועדה שדנה בהסדר דחיית שירות לבחורי ישיבה, שנקראה על שמו "ועדת טל".
טל היה נשוי לחנה, בתו של המחבר והעסקן הירושלמי דב נתן ברינקר, ואב לשישה ילדים. במלחמת יום הכיפורים שיכלה משפחת טל את הבן, משה.
בשנת 2010 חיבר טל את האוטוביוגרפיה 'עד בוא השמש: פרקי חיים של שופט לשעבר', ובפתחה תיאר את הפרק הגליציאי-פולני בחייו, על שתי תחנותיו, ריישא וקרקוב, מהקדומות בקהילות היהודיות בפולין. טל גדל בסביבה יהודית מסורתית שורשית, במשפחה חסידית. אביו היה חסידו של רבי צבי אלימלך שפירא, מייסד חסידות בלוז'וב, ולבנו קרא צבי אלימלך טייטלבוים (טל) על שם רבו זה. לצד תיאורי ההווי החסידיים עולים מהספר אתגרי החיים של היהודים באזור האמור בראשית המאה ה-20, ובהם הניסיונות לגייסם לשירות בצבאו של הקיסר ההבסבורגי, קשיי הפרנסה שלהם ומצבם הבלתי-יציב בתקופה הפולנית, ועם זאת גם העושר והחיות של הווייתם הדתית, התרבותית והציבורית.
כך למשל מתוארת ריישא, על בתי הכנסת, עשרות בתי המדרש ואוצרות הספרים שלה, על כיותר מ-15,000 יהודיה שהיוו כארבעים אחוז מהאוכלוסייה הכללית, כ"עיר ואם בישראל", ש"התפארה ברבניה הגדולים", שיהודיה קיימו בה "חיים תוססים של תורה, תרבות, גמילות חסדים ופוליטיקה", וש"גם התנועה הציונית בה הייתה ערה ותוססת". בדומה מוצגת קרקוב היהודית בת הזמן, על קרוב ל-60,000 בניה, דרך קורותיה, רבניה הגדולים ואישיה הבולטים, מוסדותיה ואגדותיה. על תרבות חיים מיוחדת זו ועל בניה עלה הכורת בשנות מלחמת העולם השנייה.
טל, כמי שהספיק עם משפחתו להיחלץ מאירופה שנים ספורות לפני התקדרות שמיה, ששילב בין מחויבותו לדרך החיים הדתית שאליה נולד וגדל לבין דרך ההגשמה הציונית והישראלית לאחר עלייתו, ששילם את המחיר האישי הכבד ביותר שנכרך בהקמת המדינה בהופכו לאב שכול ממערכות ישראל, שהעפיל לצמרת מערכת המשפט הישראלית ואף הרים תרומה נכבדה לעיצובה, מהווה דוגמה ומופת לאנשי "דור השואה והתקומה", והשראה לחברה הישראלית בכלל.
בין יתר עיסוקיו הציבוריים היה טל חבר ועד עמותת יהדות גליציה ובוקובינה. ועד העמותה מרכין ראש עם לכתו ומשתתף בצער המשפחה.

יהי זכרו ברוך!

Source URL: http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/217086